

HÍREK

GERSTNER KÁROLY

A 3. Kiváló Magyar Szótár versenyről

A Modern Nyelvoktatás 2009. áprilisi számában (131–135) tudósítottam az MTA Nyelvtudományi Bizottsága mellett működő Szótári Munkabizottság által 2007-ben, majd 2008-ban meghirdetett szótárversenyről.

A beszámolóban szó esett a Szótári Munkabizottság megalakulásáról, vezetőiről, a bizottság céljairól és tevékenységéről is. Kiemelten foglalkoztam a Kiváló Magyar Szótár verseny gondolatának megszületésével, a verseny főbb tartalmi elemeivel, valamint a két szótárverseny eredményével. Mostani írásomban a 2010-ben harmadik alkalommal meghirdetett verseny főbb adatait közlöm.

A Szótári Munkabizottság a 2010. április 15-én tartott ülésén döntött a verseny újbóli kiírásáról. Az előző évi szünet után a bizottság tagjai úgy látták, a hagyomány folytonossága érdekében célszerű újra versenybe hívni a szótári műhelyeket. Ezúttal a 2005 és 2009 között megjelent szótárak indulhattak a kitüntető címért.

Az MTA és az MKKE (Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése) honlapján megjelent felhívásra a 2010. május 31-ei határidőig négy hazai kiadó összesen tizenhárom szótárt nevezett be a versenybe:

Akadémiai Kiadó

Pomázi Gyöngyi: Magyar–német kisszótár (2009)

Pusztai Ferenc (főszerk.): Magyar értelmező szótár (2008)

Tátrai Ildikó: JátSZÓTÁRs. Képes magyar értelmező szótár 6-10 éves gyermekeknek (2009)

Grimm Kiadó

Bajnóczi Beatrix – Haavisto Kirsi: Angol–magyar, Magyar–angol gazdasági szótár (2008)

Hessky Regina – Iker Bertalan: Német–magyar, Magyar–német tanulószótár (2008)

Pálffy Miklós: Francia–magyar kéziszlótár (2009)

Osiris Kiadó

Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila: Helyesírás (2006)

Szemerkenyi Ágnes: Szólások és közmondások (2009)

Tolcsvai Nagy Gábor: Idegen szavak szótára (2007)

Tinta Könyvkiadó

Bárdosi Vilmos (főszerk.): Magyar szólások, közmondások (2009)

Eöry Vilma (főszerk.): Értelmező szótár+ (2007)

Kiss Gábor – Bárdosi Vilmos: Szinonimák (2008)

Zaicz Gábor (főszerk.): Etimológiai szótár (2006)

A felkért bírálók (nyelvészek, nyelvtanárok, szótárírók) feladata az volt, hogy a korábbi szótárversenyeken is alkalmazott szempontrendszer alapján (a szótár általános felépítése; a szóálmány nagysága, összetétele és elrendezése; az egyes szócikkek szerkezete; a nyelvtani és jelentéstani információk és a külső megjelenés: tipográfia, kötés) 2010. augusztus 31-éig értékeljék az adott szótárt: egyrészt egy tájékoztató jellegű pontszámmal, másrészt szöveges formában is. Minden művet két-két bíráló véleményezett. Az értékelő munkába új szakembereket is be kellett vonni, hiszen új, korábban nem tárgyalt szótárfajtákat is beneveztek a versenybe: például képes szótárt, helyesírási szótárt.

A bírálókat az öt főből álló zsűri mindegyik tagja megkapta, s ezek alapján a 2010. október 3-án tartott ülésén döntött arról, mely szótárak kapják meg a díjat. A zsűri tagjai: Kiefer Ferenc akadémikus (elnök), Bassola Péter professzor (elnökhelyettes), Kiss László tipográfus, tervezőgrafikus, Nadasdy Ádám egyetemi docens és Szöllősy Éva rendszerszervező, szerkesztő.

A harmadik Kiváló Magyar Szótár verseny eredményhirdetésére az ELTE BTK kari tanácstermében rendezett VII. Szótárnapon, 2008. október 20-án került sor. A díjakat Kiefer Ferenc, a zsűri elnöke és Prószéky Gábor, a Szótári Munkabizottság elnöke adta át. A 2010. évi díjazottak:

Pusztai Ferenc (főszerkesztő): *Magyar értelmező szótár* (Akadémiai Kiadó)

Hessky Regina – Iker Bertalan: *Német–magyar, Magyar–német tanulószótár* (Grimm Kiadó)

Pálfy Miklós: *Francia–magyar kéziszótár* (Grimm Kiadó)

Szemerényi Ágnes: *Szólások és közmondások* (Osiris Kiadó)

Eöry Vilma (főszerkesztő): *Értelmező szótár+* (Tinta Könyvkiadó)

A kiadók és a szótárak szerzői ezúttal is szakavatott véleményt kaptak műveikről, ami elősegíti a szótári munka magas minőségének megőrzését, illetve szükség esetén annak javítását. 2010-ben a következő szakemberek vettek részt a szótárbírálatban: Adamikné Jászó Anna, Barta Éva, Fata Ildikó, Fiers Márta, Földes Csaba, Heltainé Nagy Erzsébet, Hoffmann István, Kemény Gábor, Kiss Csilla, Kovátsné Loch Ágnes, Kriston Renáta, A. Molnár Ferenc, Nadasdy Ádám, Cs. Nagy Lajos, Oszetzky Éva, Raátz Judit, Simon László, Szépe György, Szilágyi-Kósa Anikó, Szöllősy Éva.

A harmadik szótárverseny szakmai tapasztalatai összességében jók. Ez arra utal, hogy a szótárkiadók törekszenek korszerű, minőségi, jól használható szótárakat készíteni. A szótárakat használóknak, a szótárak iránt érdeklődő művelt közönségnek pedig hasznos tájékoztatás lehet az, hogy mely szótárak érdemelték ki (az általában is jónak nevezhető művek közül) a kitüntető díjat.

Azt azonban láthatjuk, hogy viszonylag szűk az a szótárkiadói kör, ahonnan „versenyművek” érkeznek. Ez részben érthető, hiszen javarészt ezek azok a műhelyek, amelyeknek kiadói profilja hangsúlyosan a szótárkiadás. Jó lenne, ha az első, 2007-es versenyhez hasonlóan vagy akár azt csak megközelítően nagy számban indulnának más kiadók is: ez nyilván színesítené a mezőnyt, másrészt pedig az odaitélt díj értékét is növelné. A Szótári Munkabizottság feladata lesz a következő kiírás alkalmával szélesebb körben népszerűsíteni a versenyt.

A XVII. évfolyam 1. számának szerzői

BEREGSZÁSZI ANIKÓ, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász
(baniko@kmf.uz.ua)

BUKTA KATALIN, Szegedi Tudományegyetem, Angoltanár-képző és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék
(bkata@lit.u-szeged.hu)

FARKAS GERGELY, Pécsi Tudományegyetem, Angol Alkalmazott Nyelvészet Doktori Iskola
(gregwolfinc@yahoo.com)

FERENC VIKTÓRIA, Pécsi Tudományegyetem, Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Iskola
(fevikt@gmail.hu)

GERSTNER KÁROLY, MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest (gerstner.karoly@nytud.hu)

HARDI JUDIT, Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar (hardi.judit@tfk.kefo.hu)

KIS TAMÁS, Debreceni Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék (tkis62@gmail.com)

KOVÁCS ÉVA MÁRIA, Eszterházy Károly Főiskola, Anglisztika Tanszék, Eger (evikov@ektf.hu)

LŐRINCZ JULIANNA, Eszterházy Károly Főiskola, Eger és Selye János Egyetem, Komárom

MAGAY TAMÁS, Budapest (magay@t-online.hu)

NIKOLOV MARIANNE, Pécsi Tudományegyetem, Angol Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék
(nikolov.marianne@pte.hu)

SZILÁGYINÉ HODOSSY ZSUZSANNA, Balatonakali (zsuzsannahodossy@hotmail.com)